

CESTIČKA DO ŠKOLY
aneb
VÝCVIK NÁMOŘNÍKŮ

Školní rok 2019/2020

Program „Cestička do školy“

Cestička do školy je program pro děti, které v následujícím školním roce nastupují do první třídy. Děti se učí hravou formou dovednosti, které budou potřebovat do školy. Vyplňují pracovní listy, trénují grafomotorická či logopedická cvičení, hrubou i jemnou motoriku. Paní učitelky rozvíjí jejich řečové, sociální a komunikační dovednosti. Hlavní cíl programu je, aby předškolní děti získaly pozitivní vztah ke škole, poznaly prostředí školy a přechod ze školky do školy nebyl pro ně stresující.

Letošní téma: Výcvik námořníků
Hlavní organizátoři: Mgr. Jarmila Fochrová
Mgr. Veronika Pallová
Mgr. Svatava Pořízková

Počet přihlášených žáků: 53 (děti se dělily do 3 skupin)

ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11

**VÁS ZVE NA
VÝCVIK NÁMOŘNÍKŮ
DO 1. TŘÍDY**

LOŽ ODPLOUVÁ URČENÉ STŘEDY V 13.00

NÁVRAT DO PŘÍSTAVU MŠ V 14.00

Námořníku, sbal si do batůžku papučky (uzavřené na běhání) a pití.

23. října	13.00 – 14.00, od 15:00 Kavárnička pro rodiče v ZŠ
20. listopadu	13.00 – 14.00
11. prosince	13.00 – 14.00
22. ledna	13.00 – 14.00
26. února	13.00 – 14.00
25. března	15.00 – 16.00 Deskohraní s rodiči

Na malé námořníky se těší kapitánky
Mgr. Veronika Pallová a Mgr. Jarmila Fochrová

1. Výcvik námořníků v říjnu

Téma: **Vzájemné poznávání na lodi**

Cíl: Rozvoj sociálních dovedností

Motivace: píseň Ahoj, vítej na moři! (příloha 1)

Sociální a personální kompetence:

Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

Zdroje: vlastní tvorba

Pomůcky: obrázky mořských živočichů

Prostor: zahrada školy, třída

Popis:

Tato lekce sloužila k seznámení s dětmi, nastavení pravidel a seznámení se s prostory školy.

Logopedická a artikulační cvičení:

Jsou zařazována v průběhu celé lekce.

Ryba – špulení rtů a otevírání úst

Parník – zvuk hú na jeden dlouhý výdech

Artikulační cvičení:

Mořský koník jmenuje se Toník, Toník jmenuje se mořský koník.

1. Zpívání a tancování u námořnické hymny – „Ahoj, tak vítej na moři!“

Paní učitelky přivedly skupiny dětí z mateřských školek a společně se poprvé setkaly v parku před školou. Přivítali se námořnickou písní, kterou se pak společně naučili i s taneční choreografií. (viz video)

2. Hra na potápěče

Děti hledaly v parku mořské živočichy (potápěly se do moře). V omezeném prostoru byly schovány obrázky. Každé dítě si našlo jednoho mořského živočicha (mořský koník, rybička, mořská hvězdice). Podle úlovku byly rozřazeny do tří skupin. Námořníci se přemístili do tříd, kde byly pro ně nachystány další aktivity.

3. Zatancuj své jméno

Aktivita byla zaměřena na rytmus, motoriku a zapamatování si jmen. Žáci v kruhu si vymysleli vlastní pohyb, který spojili se svým jménem. Jeden žák se představil a ostatní to po něm předvedli.

4. Jak se námořník jmenuje

Tato aktivita byla určena k procvičení a zapamatování jmen. Děti plavaly v ohraničeném prostoru (moři). Když někoho ulovil žralok (paní učitelka), ostatní děti ho mohly zachránit tím, že zavolaly jeho jméno.

5. Do moře vstoupí ten

Děti stály v kruhu. Kapitánka (paní učitelka) zadávala úkoly typu Do moře (kruhu) vstoupí ten, např. Kdo umí plavat. Úkolem dítěte, které umělo plavat, bylo vstoupit do kroužku (moře) a potom se zase vrátit zpět na pevninu.

Další otázky např. Kdo byl u moře? Kdo plul na lodi? Kdo si někdy sáhl na rybu?

V průběhu této hry bylo vhodné znovu opakovat a procvičovat jména. Do kruhu nám vstoupil/la...jmenujte...

6. Hodnocení

Kdo se těší na příští setkání, ten bude skákat jako delfín.

Kdo se těší jen trošičku, bude předvádět chobotnici, která pomalinku plave.

Kdo se moc netěší na příští setkání, ten si dřepne a udělá kraba.

2. Výcvik námořníků v listopadu

Téma: Řečové dovednosti

Cíl: Rozvoj komunikačních a řečových dovedností

Motivace:

Dramatická scénka:

Kapitán (paní učitelka) dává pokyny posádce a jeden námořník (druhá paní učitelka), mluví tak potichu, že mu vůbec nejde rozumět (pan učitel). Kapitán zakřičí: „Námořníku, tady jsi na moři! Námořníci musí umět mluvit nahlas, jinak se přes silný vítr na lodi nedomluvíme! Já Vás to naučím!“

Komunikativní kompetence:

Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje. Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Zdroje: vlastní tvorba

Pomůcky: libovolný hudební nástroj

Prostor: třída

Popis:

Po přivítání a zopakování si naší námořnické hymny jsme se rozdělili na tři skupinky. Tato Cestička byla věnována řečovým dovednostem.

Logopedická a artikulační cvičení: jsou zařazována v průběhu celé lekce.

Mluvím, mluvíš, mluvíme,

s jazýčkem to umíme. (děti opakují text po učiteli)

Zvedneme ho, vyplázneme, (cvičí s jazýčkem pohyb nahoru a dopředu)

zatočit ho dokážeme. (cvičí s jazýčkem narolování)

1. Kruh sounáležitosti

Na úvod jsme si zahráli vzájemně poznávací hru. Paní učitelka řekla větu, např.: „Kdo má rád čokoládu, vymění si místo.“ Měnili jsme si místa v kruhu podle našich preferencí.

2. Poznej kamaráda

Děti chodily po vymezeném prostoru za doprovodu hudby, na pokyn vytvořily dvojice. Ve dvojici dostaly téma, na které si měly za úkol povídat. Po minutě se ve dvojici vystřídaly. Děti si měly za úkol povídat např. na téma Moje nejoblíbenější hračka.

3. Potápění do moře

Děti seděly v kruhu a první dítě řeklo. Potopil jsem se do moře a viděl jsem např. žraloka. Druhé dítě sedící v kruhu mělo za úkol zopakovat a přidat dalšího živočicha. Potopil jsem se do moře a viděl jsem žraloka a např. medúzu“. Další děti přidávaly po kroužku další živočichy, vždy řekly větu, zopakovaly živočichy předešlých dětí a přidaly jednoho svého živočicha. Hra končila, když se věta se všemi živočichy dostala znovu k prvnímu dítěti.

4. Kapitán řekl

Hra spočívala ve slovní obměně hry Kuba řekl. Pokud paní učitelka řekla: „Kapitán řekl (udělejte dřep).“ Děti musely pokyn provést. Pokud paní učitelka řekla pokyn bez „Kapitán řekl...“, děti pohyb nesměly provést.

5. Hodnocení

Kdo se dneska si užil velkou srandu, udělá velký parník s velkým komínem.
(vzpažené ruce)

Kdo si dneska si to trochu užil a trochu se nudil, ten udělá menší loď.
(přidřepneme si)

Kdo se dneska hodně nudil a moc se mu to nelíbilo, ten bude pádlovat na člunu v dřepu.

3. Výcvik námořníků v prosinci

Téma: Dramatická výchova

Cíl: Cílem je rozvoj schopnosti prožitku a dramatizace u dětí

Motivace: Plujeme po moři a poznáváme ostrov.

Stavba lodi

Kompetence k řešení problémů:

Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém. Přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.

Zdroje: vlastní tvorba

Pomůcky: boomwhackers, deky, polštáře, stoly a židle na stavbu lodi

Prostor: třída

Popis:

Po přivítání a zopakování si naší námořnické hymny jsme se rozdělili na tři skupinky. Tato Cestička byla věnována dramatické výchově.

Logopedická a artikulační cvičení: jsou zařazována v průběhu celé lekce.

Dechová cvičení jsme prováděli v souhře s pantomimickými pohyby, např. Halóóó s rukama u úst (námořník volá), Kutululů s krouživými pohyby pažemi (vlna se valí), apod.

1. Pantomimické dokončování příběhu

Paní učitelka vyprávěla vymyšlený příběh a děti pantomimicky znázorňovaly, co paní učitelka řekla. „Vydala jsem se na výlet do moře a tam jsem viděla velkou velrybu“. Děti znázornily svým tělem velrybu. „Velryba připlula k lodi a pozorně se na ni dívala.“ Děti ukázaly, jak velryba plula mořem a pozorovala loď. Příběh končil ztroskotáním lodi a záchráněním námořníků na ostrově.

2. Stavba lodi

Aktivita navazovala na předchozí dramatizaci, která končila ztroskotáním.

Úkolem této aktivity bylo společně vytvořit z materiálu a nábytku, který byl k dispozici ve třídě velkou loď, do které by se vešly všechny děti.

3. Hra na boomwhackers – ozvučné barevné trubky

Na závěr naší Cestičky nás navštívil pan učitel, který se věnuje hudbě a přinesl s sebou Boomwhackers. Na tyto trubky se hraje pomocí těla – hlavy, stehna, kdy se při bouchnutí trubkou o tělo ozve zvuk. Jednotlivé tóny jsou odstupňované pomocí barev. Děti tedy na základě rozpoznání barev a dodržování barevného notového záznamu byly schopny zahrát jednoduchý doprovod k naší námořnické hymně.

4. Hodnocení

Komu se dneska tak líbilo, že ještě nechce zpátky do školky, ten se chytne tabule.

Komu se to dneska líbilo jen trošku, ten utíká k topení k oknu.

Komu se to dneska moc nelíbilo a už se těší zpátky do školky, ten utíká ke dveřím.

4. Výcvik námořníků v lednu

Téma: Pohybové hry

Cíl: Cílem je rozvoj motoriky a schopnosti reakce na pokyny učitele

Motivace:

Správný námořník umí rychle reagovat na pokyny kapitána, když přijde bouřka na moři.

Pracovní kompetence:

Dodržuje bezpečnostní pravidla, pracuje tak, aby chránil zdraví své i ostatních.

Zdroje: vlastní tvorba

Pomůcky: papíry A4 pro každé dítě, pěnové čtverce do skupinek

Prostor: tělocvična

Komunikativní kompetence:

Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje. Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Popis:

Tato Cestička se odehrála celá v tělocvičně. Po uvítání naší hymnou a upevnění základních pohybových pokynů jsme se vrhli do her.

Logopedická a artikulační cvičení: jsou zařazována v průběhu celé lekce.

Glo glo glo, (děti napodobovaly nabírání dechu nad hladinou vody)

Glo glo glo,

Copak mě to popadlo?

Glo glo glo,

Glo glo glo

Napadlo mě chapadlo! (paní učitelka neboli chobotnice chytala děti po dořikání básničky)

Děti básničku nejdříve pečlivě vyslovovaly a rytmižovaly. Druhou variantou byla dramatizace s chytáním chobotnicí na konci básničky.

1. Nalodění

Děti stály v řadě za sebou po 5. Každý stál na svém papíře. Dítě, které bylo poslední v řadě, mělo navíc i papír v ruce. Vždy úkolem posledního dítěte bylo vzít papír, který byl navíc a poslat ho po dětech dopředu, kde ho první dítě položilo na zem a stoupl na něj. Všechny děti se posunuly o papír dopředu a poslední dítě opět zvedlo papír, který se uvolnil vzadu a poslalo ho dopředu. Tímto způsobem se všechny děti postupně nalodily na pěnový čtverec. Nesměly šlápnout mimo papír (lávku), jinak by je popadla chobotnice chapadlem.

2. Plutí na lodi k pevnině

Děti vytvořily skupinky po pěti. Do jedné skupinky dostaly dvě pěnové podložky – lodi (stejně se dá využít kartony z větší krabice). Za pomoci těchto dvou plavidel se musely co nejrychleji přes moře (tělocvičnu) dopravit na pevninu – druhou stranu tělocvičny. Nohy všech ve skupince se musely dotýkat lodí, protože ve vodě na ně číhala chobotnice (paní učitelka). Děti předělávaly a přeskakovaly z lodi na loď a tím se postupně dostávaly na druhou stranu tělocvičny.

3. V Africe

Dopluli jsme až do Afriky, kde jsme potkali množství zvířat (lev, slon, plameňák, opice, marabu, žirafa). Děti napodobovaly zvířátka např.

Opice – děti dělaly jiný pohyb levou a pravou rukou, jiný pohyb vykonávaly horními a dolními končetinami. (cvičení bylo zaměřeno na laterální a křížení hemisfér)

Plameňáci – letí napravo, nalevo, stojí na pravé noze. (cvičení bylo zaměřeno na pravolevou orientaci)

4. Do vody z vody

Děti stály před čarou, z vody, když čáru přskočily, byly ve vodě.

Učitel říkal rychle za sebou pokyny, do vody, z vody, do vody

Děti měly za úkol co nejrychleji reagovat na pokyny učitele a přeskakovat čáru do vody, z vody a nesplést se.

Pokyny do vody, z vody se dají libovolně střídat a kombinovat.

5. hodnocení

Děti se postavily do zadní části tělocvičny.

Kdo by si chtěl příště zahrát stejné hry jak dnes, ten bude skákat ke dveřím.

Kdo by si chtěl zahrát jen nějakou hru, ten se bude plazit.

Kdo by si nechtěl zahrát žádnou hru jak dnes, ten půjde pomalu jak želva.

5. Výchvik námořníků v únoru

Téma: Zraková a sluchová percepce

Cíl: Cílem je procvičení fonemického sluchu, zrakového vnímání detailu a pravolevé orientace

Motivace: Uhodnete, co je to za zvuk? Poslech moře a pískání delfínů.

Kompetence k učení:

Žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Zdroje: vlastní tvorba

Šumění moře <https://www.youtube.com/watch?v=YLZLJ8HCbJw>

Pískání delfínů a velryb <https://www.youtube.com/watch?v=Y-dmGhxyfpc&t=2s>

Pomůcky: obrázky, plyšové provázky, vršky, pracovní listy a pastelky

Prostor: třída

Popis:

Tato Cestička se odehrála ve třídě. Děti se po zazpívání námořnické hymny rozdělily do tří skupin. Snahou této Cestičky již bylo, aby si děti na nějaký čas zkusily usednout do školní lavice a soustavněji zaměřily svou pozornost.

Logopedická a artikulační cvičení: jsou zařazována v průběhu celé lekce.

Jazyk to je rybička,

co ji drží uzdička,

mrskne tam, mrskne sem, (děti pohybují jazykem ze strany na stranu)

mrská sem tam ocasem. (pohyb jazykem se zrychluje)

Děti básničku nejdříve pečlivě vyslovovaly a rytmižovaly. Druhou variantou byla dramatizace a napodobování pohybu jazyka v ústech ze strany na stranu.

1. Spící rybičky – hláska S je probudí

Děti se na koberci sbalily do balíčku a „spinkaly“. Paní učitelka zadala pokyn, která hláska je probudí. Říkala jednotlivá slova. Pokud danou hlásku paní učitelka vyslovila, děti se probudily – zvedly hlavu. V opačném případě zůstaly „spát“.

2. Lov pod hladinou – práce ve skupinách s obrázky

Paní učitelka dávala hádanky typu: Žije v moři a má chapadla, co je to? Najdi obrázek. Děti určovaly první hlásku, slova vytleskávaly.

Mezi obrázky děti vyhledávaly a třídily slova, která začínají např. na písmeno P, končí na písmeno D...

3. Plavající rybičky

Rybičky (děti) plavaly v moři (po třídě). Paní uč. postupně uspávala rybičky.

Spát šly rybičky, které mají jméno, které začíná např. na písmeno F.

4. Modelování písmen

Děti vytvářely některá písmena modelováním plyšových provázků.

Společně skládaly písmena z barevných vršků.

5. Pracovní listy

Děti pracovaly s pracovním listem ze souboru Jiřiny Bednářové Zrakové rozlišování.

6. Výcvik námořníků v březnu

Téma: Rozvoj matematické gramotnosti

Cíl: Cílem je rozvoj prostorové orientace a předčíselných představ

Motivace: píseň Námořníci jdou (viz video)

logopedické a artikulační cvičení – píseň Námořníci jdou (viz video)

Zdroje: vlastní tvorba

Pomůcky: plácačky, geometrické tvary pro každé dítě, číslice 1–5, vršky od pet lahví, pracovní listy

Prostor: třída

Popis:

Tato Cestička se odehrála ve třídě. Děti se po zazpívání námořnické hymny rozdělily do tří skupin.

Logopedická a artikulační cvičení: jsou zařazována v průběhu celé lekce.

Děti zpívaly, rytmizovaly a doprovázely písničku Námořníci jdou pohybem. (viz video)

1. Kruh

Děti stály v kruhu a postupně po kruhu říkaly čísla od jedné do deseti, po desítce vždy znovu následovala jednička. Až vyjmenovávání čísel v kruhu probíhalo hladce, zařadila p.uč. pravidlo. Zakázané číslo je např. číslo 3. Toto číslo se nesmělo v kruhu vyslovit. Dítě, na které č. 3 padlo, mělo za úkol si pouze dřepnout a číslo nevyslovit. Dítě se opět postavilo a pokračovalo ve hře. Další dítě po kruhu vyslovilo až č. 4.

2. Plácaná

Na tabuli byly upevněny číslice 1–5. Děti stály ve družstvech před tabulí, první dítě mělo v ruce plácačku. P. uč. zadávala číslo, na které měly děti plácnout.

3. Geometrické tvary

Každé dítě mělo před sebou v lavici balíček s geometrickými tvary. Děti zvedaly geometrické tvary podle diktátu p. uč. Z geometrických tvarů skládaly obrázek. Počítaly, kolik např. trojúhelníků obsahuje jejich obrázek.

4. Matematická představivost – vršky od pet láhví

Každé dítě mělo hromádku vršků a podle příběhu v moři dávali vršky před sebe podle počtu živočichů v moři.

Např.: Pluli jsme mořem a viděli jsme 3 modré delfíny. Dítě seskupilo 3 modré vršky.

5. Hodnocení

Komu se dneska tak líbilo, že ještě nechce zpátky do školky, ten se na mě usměje a ukáže zoubky.

Komu se se dneska to líbilo jen trošku, ten se tváří vážně.

Komu se to dneska moc nelíbilo a už se těší zpátky do školky, ten se na mě zamračí.

7. Výcvik námořníků v dubnu

Téma: Hrajeme si společně – „Deskohraní“

Cíl: Cílem je zapojit do společné aktivity děti, učitele i rodiče

Motivace: píseň Ahoj, vítej na moři! (viz video)

Komunikativní kompetence:

Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje. Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Zdroje: vlastní tvorba

Pomůcky: deskové hry (pexeso, žížaly, dooble, duchové apod.)

Prostor: budova školy

Popis:

Na tento den byli do školy pozváni rodiče i děti. Všichni učitelé si připravili deskovou hru vhodnou pro předškolní děti a připraví si hrací prostor (lavice, židle) v prostoru základní školy. Děti chodí po škole s rodiči a vybírají si, která hra je zaujme a zahrají si ji společně s rodičem a učitelem. Rodiče a děti se poznají s dalšími učiteli, seznámí se s prostředím a klimatem školy. Do akce se pravidelně zapojuje i školní parlament tvořený žáky. Žáci fungují v roli průvodce nebo nabízí malé občerstvení rodičům.